

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o p[ro]pt[er] o[mn]is [vir]tut[is] [et] g[...]re p[er]cellentiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

modis q̄ p̄nt videri in ser. de p̄ceptōe et. Q̄ aut in q̄ nuncq̄ fuerit macula pcti actu/ lis: h̄ videri dicere Aug. in li. de natura et gra. vi. Cū de pctis agit: nullam p̄ius de h̄ gine glōsa h̄ic volum̄ q̄stionē. Propter hac igit puritatez p̄p̄issime sibi cōpenit h̄ p̄bū Aue: q̄ d̄ia p̄t ab a: q̄d ē sine: z ve. q̄t sine ve. i. maledictōe pcti. Q̄d ita possu mus p̄ modū p̄replatois p̄suadere. Tribū q̄ppe modis p̄tingit aliq̄ue ruere i pctm̄. P̄mo p̄ infirmitatē hūanā seu fragilitatē. sic p̄tingit petro q̄ timore hūano ch̄istū negavit. Secūdo p̄ igno rātiā. sic contigit paulo q̄ postea dicebat. j. Tim. j. Ignōras se ci in incredulitate mea. Tertio p̄ maliciā. sic p̄tingit iude q̄ dilexit maledictōez z venit ei. H̄issima autē h̄go Maria nullo s̄toz modoz cadere potuit: q̄ d̄r Eccl. xx/ iij. In me ois gra vie z p̄tatis. in me ois spes vite z p̄tatis. Nō potuit cadere p̄ maliciā: q̄ erat fūdāta sup̄ stabīle altitudinez vine gr̄e. Jō d̄r. In me ois gra vie. Nec p̄ igno rātiā: q̄ fundata erat sup̄ stabīle altitu d̄ine vine noticie seu sapie. iō d̄r: z p̄tatis. Nec p̄ infirmitatē: q̄ fūdāta erat sup̄ sta bīle altitū. Q̄ne vine potētie z p̄tatis. iō d̄r. In me ois spes vite z p̄tatis. Hec igit erat dom̄ d̄ni firmē edificata: fundata in p̄f̄ ctiōibz excellētissimis sc̄rissime. P̄ dedit excellētiā potētie: fili: excellētiā sapie: spi ritus sc̄rissimū excellētiā bonitatis z gr̄e. Bene igit fundata erat sup̄ firmā petra. iō ruere n̄ potuit. Nulla igit macula: nulla pcti de/ formitas aut turpitudine locū habuit in ea. Ideo semp̄ est: fuit: z erit sup̄ oēs creatu/ ras pulcerrima.

Secundo singularis est et sup̄ admirabil̄ glōse h̄gis pulcritudo p̄p̄ ois p̄tatis z gr̄e p̄cellētiā. Sic em̄ pctm̄ est turpitudine aie faciēs aiam deo z sc̄tis abo minabile z imūdis spiritibz in deformitatē resiliem: sic gr̄a z virt̄ pulcritudo ē aie fa/ ciēs eā deo gratā: z angelicis spiritibz imo z sp̄i deo p̄p̄mē. Non dubiū q̄n mirabil̄ sit pulcritudo cuiuscūq̄ aie iuste. mima q̄p p̄ pulcritudo sp̄ualis aie iuste incōpabilr̄ excellit oēs corpales pulcritudines nedum terrenoz s̄z celestīū corpoz. Pensate igit q̄nta z q̄mirabil̄ ē pulcritudo h̄gis m̄ris q̄ cū sua totali z itēgra puritate excellētē

as oim̄ p̄tū habuit: atq̄ singlarē celest̄ gr̄e plenitudinē. Hieron̄. Nihil p̄tatis: ni/ hil gr̄e: nihil cādoriz/ q̄d nō replēdeat in h̄gie glōsa. Nihil inq̄ p̄tatis. nā pleniss̄ me habuit oem̄ p̄tū cūlibet pctō p̄tatis et ad oē bonū op̄ id̄natiā. Nihil ē gr̄e: q̄ vt d̄r hiero. Ceterz p̄ partes p̄stāt gr̄a: Marie p̄ se totā infudit gr̄e plenitudo q̄ erat in ch̄io. De hac autē excellētiā p̄tatis et gr̄e in maria sic loquit Aug. ser. j. de ei/ assūptiōe. Quid iusticie: q̄d sc̄tatis: virgo hec id̄gere potuit q̄ efficax ad oia gr̄e ple nitudine accepit. Hec reuera dom̄ illa de q̄ p̄ salomonē d̄r. Sapia edificavit sibi do mu: exadit colūnas septe. Septe nāq̄ vit ḡhalis hec dom̄ colūnis ē fūcīta. q̄ ve/ nerat. Ha hec m̄ d̄ni septe sp̄ss̄eri donis do tata fuit. Quā talē vitq̄ dina sapia edifi/ cavit: vt digna esset d̄no ex q̄ carnem assu meret inextabile. s̄ p̄m̄ salutē humane. Quid dignū hac h̄gie: q̄d sancti i hūanū generē serie exoziri potuit: an nullū p̄tatis/ chaz: nullus p̄haz: nullū antiq̄rū patrū: nullū p̄ius hoim̄ cōpari potuit: Idē i ser. huius diei. Quid q̄dē sc̄oz memorie mirabi les. nihil tñ rātiā i gl̄a q̄ntū solēntas p̄ns Abel p̄ sacrificiū noīat. Enoch p̄ cōplacē/ tū meozat. Noe p̄ iusticiā laudat. Mel/ chisedech sic imago dei p̄dicat. Abrahā p̄ fi dē approbat. Isaac p̄ nomā cōmēdat. Ja cob p̄ lucrāmē b̄rificat. Joseph p̄ castimo/ niā honorat. Job p̄ patientiā comprobat. Moyses sic legistatōz p̄tulat. J̄sus nāq̄ ue sic d̄r cōmemorat. Helias sic zelozes testificat. Elías sic locutor d̄noz scribit Daniel sic prudētissimū venerat. Ezechiel sic spectator arcanozū mirat. David sicut ch̄i p̄ fm̄ carnē legit. S̄z nullū talē i m̄do q̄lis dei genitrix Maria. Quē em̄ illi oēs in enīgnate viderūt: ista i vtero icarnatuz portavit. Hec ille. Hec igit virgo sup̄ oēs pulcerrima: q̄ oī pulcritudine gr̄e z p̄tatis ornatissima. Jō b̄n d̄r Lan. iij. Fons hor toz: pure aq̄z viuētū. Quia p̄o nō de oī p̄tate tāte h̄gis loq̄ possum: cū nec d̄ vni ca lo q̄ sufficiētes sim. Ideo sp̄cāl̄r cū dei gr̄a de tribz p̄tatis ei d̄icem? q̄b̄ appere p̄t q̄ brā h̄go fuit vas ap̄rissimū ad oem̄ gr̄e plenitudinē capiendā. Tria q̄ppe faci unt vas ap̄tū ad liq̄rē p̄ciosum recipiendū: sc̄z p̄fūditas: vt multū capiat. puritas: ne

De excellētia formositatis. Fo. CII

z corp sine qrela i aduētu dñi nri iesu xpi
fuef. Venis qpe dñs i ei' vtey: eā oino
imaculatā ttegerimā iuenit. et inde exi
ens: ei' itegritatem nō minuit: s; sacrauit.
Erat etiā vir gitas exemplar; psecratōis.
Hec em ē pma q vir gitate suā deo psecra
uit. Jō dr ps. Adducef regi ygies p' eā.
Nā ytrusq; ser' mltitudo secuta ē sue vir
ginitas; vestigia. et reliet; nuptiaz; copula
riōib; spretaq; liberoz; ppagie: spōso cele
sti penni mēte: actu: bitu: z gestu adherere
maluerit. Jō bñ figurata ē ygo bñissima p
amygdalu hūc. xvij. Amygdal' em pma
inf arbores flozes pducit. et brā ygo pma
flore ygitat; deo psecrauit. Erat ilup ygi
nitas salutar; trāsfusōis: qz i alios purita
te castitat; trāsfudebat. Un' dicunt aliq; q
rāta erat yr' sue purissime castitat; z inte
gerrime ygitat; q lz corpe pulcerra eēt:
a nullo en potuit vnq; pcepta. Virg' em
excellētissima sue castitat; cūctos aspicien
tes penetrabat: z oēs i eis carnales mo
z pcpias extingebat. Tale ygitat; nō
dāuit brā Catarina quā marci' pcpit
uit. nec brā margareta quā olibi' carnalr
desiderauit. nec brā agnes quā pfecti fili'
adamauit. Vltro quippe excellētior: atq;
deo sacratioz erat ygitas gl'iose mris dei.
Si q dilig; maria: dilige castitat; purita
te. nec em sibi grat' eē poter; nisi puritatez
et castimoniā dilexer; displic; em ei qēqd
castitat; puritatem aut tollit aut minuit.
Quā qūq; es q speras dei miscōiaz pseq
p ygis hui' p'ocōniū: studeas et qntū po
ter; cōplacere puritate castitat; obfuaō
Abominabil' em est sic z deo: ita z huic vir
gini oīnis luxurie feditas. Q' qerubescere
v; fetidus fornicatoz z imūd' corā y gine
tate puritat; orās vl' psallēs adesse. Itaq;
pp' hui' tā excellēt; ygis reuerētā sumo
pere diligere dēm' castimoniā. Est em res
uera castitas pulcerra qdā yr' z pulcritu
do singularit' pamāda. Un' Jñs. li. de sen
tētijs. Amāda ē pulcritudo castitatis: est
em fruct' suauitatis z pulcritudo in solata
securitas mētis z sanitas corpis. hec ille.
Tertio dicam' aliqd de sua charitate p
quā tota feruebat ardēs in dei dilectōe. Iq
Reg. vi. Abil' erat in rēplo qd n' auro re
geret. Ad hāc aut charitatis excellētā dis
ponēbat putes o qb; tā dicit' .i. hūilitat;

pfunditas: et yginialis puritas. Hūilitas
qdē: qm vt ait Rich. de cro vic. Jpā hūi
litas sola ē q mētē dino accēdit lumie: cele
sti qz desiderio iſlāmāt z amore. Et Bre.
xxij. mo. Obſtaculū p'itatis ē tumor mētis.
qz dū iſlat obnubilat. qd vt dr tho. ij. q.
dix. intelligēdū est q ad p'ditōez affectu
uā. qz ſupbi dū in p'ria excellētā delectat
p'itatis excellētā fastidiunt. Hinc etiā dr
Bre. xxij. mo. Supbi z secreta qdā intel
ligēda p'cipiūt z eoz dulcedinē expiri non
pnt. eti noue. At quō ſūt: iſtāt quō ſapiūt
Hec ille. Jdē. xxvij. mo. Suma cura. pui
dendū est. ne accepta ſapia cū iſtāt tene
bris illūinat. lūmē hūilitatis collat. z tam
ſapia eſſe neqat. Hec ille. Un' z. puerb. xj.
Vbi hūilitas. ſibi ſapia. Vrginal' etiā pu
ritas ad charitatē diſponit. Sic gre. xxj
mo. q laſciuita carny' inducit mētis hebe
tudinē. fm p'hm aut' d'ioz hie ſū t caufe.
er p' p'eqns etiā hie diſpoſitiōes. Jō ſeqt
q puritas carnis z p'tinentia diſponit ad
amōz dei z cognitōem. Un' moyses post
ieiuniū qdraginta diez. legis ſapiāz acce
pit Ero. xxij. Jtē Danieli z trib; pueris
abſtinētib; dedit deſciāz i oi' p'bo Dan. j
Et Joānes euā ge. virgo puriſſim' d'ine
ſapie excellētā hauit. z ei reuelata ſeſe
creta celeſtia: qz reuelatio z p'ſideratio in
ſlāmāt animū i amōz dei. Brā igit' virgo
maria qz puriſſima atq; ſacraſſima virgi
nū fuit z oim hūilitū hūillimā: tō etiā fuit i
amōz diuio ſup oēs feruentiſſima. Hie
ro. Mariā totā impleuerat ſpūſcūs: totā
incaluerat diuini amōz: vt in ea nihil eſſe
qd mūdān' violaret affect'. hec ille. Erat
autem triplex ratio ſpecialis: perfectiua:
augmentatiua: et iſlāmantiua huius chaz
ritatis in virgie. Prima eſt ratio clarita
tis. Clare em cogiſcebat z certifiſſima erat
q ab ipſo deo ſūm' diligebat ſup oēs crea
turas. Firmiter em credebat ipm deū. ta
vrero ſuo incarnatū. Jō cor. ei' p' marie mō
ſlāmabat e' amōz. Secōda eſt rō totali
tat;. Totā em corpulentā ſuā ſubaz acce
pit chis a virgie: qz p'iem i terris nō hūit.
Jō ex h' duplicabat amōz ei' ad filiū: qz in
ea ſola erat tot' amōz q p' eſſe p'is et ma
tris ad filiū. Et vt dicit' aliq; ex puriſſimis
gurtis ſanguis p'ij cordis y gine p' tute
ſpūſceti ad locū p'ceptōi' p'gruū trāſlat; for

Ger. de assup. b. virginis d' excel.

matu e sacratissime nu chri corp: vt pprea
illa dignissima m' q' p' d' omi corde q' car
ne coceperat cordialissimu b'et amore ad
filii. **T**ertia e ro familiaritas. Nūq' em
viliu e fili' q' ita blāde: ita dulci: ita reue
rent: ita familiarit' puerfare cū suis parē
tib: sic ch'is cū p' gine m're. Non q' dubitare
q' spū possit qn p' tot annos q' ch'is cum
m're tabenigne puerfat' e fuerit totū liq' fa
ctu cor' p' ginis i amore dei: totū accensum
charitaz ardore cū ab ipō. Si filio totiens
vocari m'rez se sensit que' z filii sepe noia
bat. **I**o d' Hiero. Sic aux ad ignis p'ntiā
liq'it: sic aia b're p' ginis ad p'ntiam diuini
ignis tota liq'facta fuit. **L**an. v. Aia ma li
q'facta e vt vile. locu. e. Sane ocs apozes
oim parentū i filios si in vnu p'currerēt nō
possent cōparari am' q' h'ebat p'go ad
vnicū filiū suū. Cū g' t'ra fuerit ei' chari
tas: sequit' q' z in ea fuit excellent' plentiu
do singular' p'ntū. **E**t crescite charitate
in hoie: crescit p'portionabil' alie singule
p'ntes: maxie q'ntū ad h' qd e reddere op'
p'ntū: meritorū z deo gratū. **E**t dicit' su
mere possum' q' deuota z attenta p'p'la
tio hui' gl'iosissime p' ginis m'ltū p'desse h'
ad cuiuslibet pcti destructionē z singula
p'ntū adq'sitionē. **I**o de ea canat eccl'ia.
Lui' vita incl'ya cūctas illustrat eccl'ias.
Ire **L**ui' v'ra gl'iosa lucē dedit seculo. **I**o
dic' **A**mb. li. de p'ginitate. Sic nob' tanq' i
p'agine descripta vita marie. de q' velut ex
speculo refulget species castitaz et forma
p'ntis. hinc sumat' exēpla viuēdi vbi tan
q' in exēplari magisteria sūt p'bitaz: exp'ssa
q' qd corrigere: qd effugere: qd tenere debe
atis oñdūt. **H**ec ille. **C**ōsiderēt luxuriosi:
fedi z abominabiles p' ginalē ei' puritate
z de sua feditate erubescāt z timeāt ne p'p'
sui pcti vilitate hui' tante p' ginis patroc'i
no p'uent' Nam hec cū semp' oim dilexerit
puritate: nullū vidiū qn maxie abominet'
oim carnaliū viciōz feditate. **C**ōsiderent
z supbi z elati sue hūilitat' p'fūditatē. **C**ō
siderēt insup' auari hui' celest' regine pau
p'ratē. **C**ōsiderent postremo singuli quicq'
pctōres h' scitissime m'ris p'ntū oim pleni
tudine z erubescāt cū pctis suis corā tāca
ralit' p' gine celoꝝ imperatrice seipos rep'
sentare. **H**ec em digni sūt tales sacra hui'

diei solēnitatē celebrare. **E**t timeāt oīes
pctōres hui' regine miscōdie q'iam amittē
re qm' impossibile e tā sacratissime d'ne pctō
rū oim spurciā nō maxie displicere. **E**t cō
plū habem' de maria egyptiaca q' m'ltō tē
pore carnali p'cupiscentie fuit: tandem ad
beatā p' gine cōfugit: z ex p'p'latioe p' gini
nalis puritaz viciōz carnaliūz fetore ab
horre didicit: ex p'p'latioe p'fundē hui'
litar' m'ris dei d' sua supbia erubescere ce
pit: ex meditatioe tante scitiaz oim pctō
rū imūdiā derexit z fugere sollicita fuit
it. sicq' carnale p'cupiscentiā z alia vicia
circūscōdiam iuenit: z castissime atq' scit'
sime i artissima p'nta longo tpe i eremo vi
xit. **G**l'ide histōriā alibi. **A**ccedere q'ppe se
cure p'nt' pctōres ad hāc miscōdie matre
tū rectā habeāt correctiois volūtate. **I**o
b' d'. **B**er. **S** felix maria q' te diligūt: v'z
um honorat. q' tibi fuit: deuz reficit. q' tibi
adheret: a deo nūq' derelinquet. q' tuū nō
me s'uro corde iuocat q' qd postulat indū
bitant' p'sequit'. **E**t **A**mb. **M**aria tu pctō
rē toti mūdo despectū mafno affectu am
plecter' nec deser' eū iustq' de' p' te placat
tus ipm' sue gr'e reformabit. **H**ec ille.

Tertio singularis et supad
mirabil' e hui' p' gis pulcritudo z maxie
mirabant' angeli in ei' gl'iosissima assump
tioe p'p' singular' gl'ie sue relucētiā. **I**o
dicebat. **Q**ue e ista q' ascendit de v'cto deli
t'is affluēs. i. delict'is gl'ie. **P**ropt' q' ipm'
ipm' p' gini d'. **S**posa facta es z suavis i deo
lit'is tuis scra dei genitrix. **B**er. **Q**uidā
delicias dixerim' gr'e plenitudine p'rogati
uā gl'ie singular'z. **D**escribit aut' singula
ris gl'ie sue prerogatiua z relucētia **A**po
c. xij. vbi d'. **S**ignū mag. app. in celo m'ltaz
amicra sole z luna sub ped. ei' z i capite ei'
coro. stellaz. xij. **V**ere qn' gl'iosa p'go celo
ascēdit tūc signū magnū apparuit i celo.
gnū in quā magnū q' signū magne gr'e
i carnatioe filij dei euidentissime mōstrata
qn' p'bu' caro factū e i v'ro p' ginali. **S**ignū
in quā magnū d' q' p'phatū fuerat **E**sa. viij.
Dabit dñs ip'e vob' signū. **E**cce p'go p'nt. d'
Ire tūc appuit signū magnū. i. magne de
beniuolētie. in h' q' brāz p' gine ita excellē
gl'ificauit z totū hūanū gen' iu p'nta ipm'
iextimabil' honorauit. **I**re signū magne